Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj VI. | V srédo 18. kozoperska 1848. | List 42.

Slovensko družtvo v Ljubljani
Vsim Slovencam!

Sušca mesca je avstrijanskim narodam sonce svobode zasijalo, ktero smo tudi mi z neizrečenim veseljem sprejeli in se zató serčnosti verlih Dunajčanov hvaležne skazali. Poklican je bil deržavni zbor, in začel se je delati terden zid nove ustave našiga cesarstva, po kteri vsi narodi toliko hrepenijo. Ali že iz začetka so skušali nezvesti Talijani, ki so toliko lét z nami zedinjeni živeli pod krono avstrijanskiga cesarstva, s silo se ti zavezi odtergati. Kmalo za njimi so se tudi zviti Madžari prekucíj na Dunaji poslužili, od ustavniga Cesarja, razun mnogih druzih rečí, svoje posebno ministerstvo po sili zadobiti in tako se tudi od avstrijanskiga cesarstva ločiti. Terjali so clo, de bi se vse dozdej z Avstrijo zedinjene ne madžarske dežele Ogerske krone tudi odtergale in za naprej oblasti madžarskiga ministerstva podvergle. Večkratne poskušnje mirniga poravnanja so brez zaželjeniga nasledka ostale — na zadnje je hudobna derhal clo umorila cesarskiga komisarja, kteriga so Cesar v Budapešt poslali. Jelačič, ban hrovaški in od Cesarja postavljeni cesarski komisár čez celo ogersko deželo, se je tedej z armado proti Budapeštu vzdignil, zatiranim narodam pravíco z orožjem zadobit. Ali na to so Madžari vse močí napeli, de bi ga pokončali. Oni so bili taisti, ki so z mnogimi zvijačami in z obilnimi denarji zadnje žalostne prekucíje na Dunaji sprožili, ktere so žalibog! radovoljne pomočnike med tistimi našle, ki v razrušenji Avstrije, v puntu in nepostavnosti svojo srečo išejo. Tako je bilo overženo Dunajsko ministerstvo; sivoglav minister od divje derhali umorjen in obešen, in Cesar prisiljen, Dunajsko mesto zopet zapustiti. Z orožjem, iz cesarske orožnice pobranim, previdena množica in nekoliko razdraženih ljudí derží v strahu deržavni zbor, kteriga so malo ne vsi slavjanski poslanci zapustiti mogli. Tudi jezero in jezero druzih družín je bežalo od tistiga dneva iz Dunaja.

Po tacih prigodbah prisiljen se je Jelačič naglo obernil proti Dunaji, de bi z združeno močjó brezpostavnosti konec storil in ustavno avstrijansko cesarstvo obvaroval, kar bo z Božjo pomočjó in s pomočjó dobromislečih ljudí na Dunaji in po vsih avstrijanskih deželah gotovo tudi dosegel, kér pravična reč na zadnje še nikoli ni brez zmage bila.

Slavjani se Avstrije čversto deržimo in smo enodušno pripravljeni, njeni ustavni prestol (tron) do zadnje kaplje kervi braniti in podpirati.

Tudi mi hočemo svobodo, pa mi hočemo enake pravíce za vse narode.

Mi hočemo, de Avstrija velika in mogočna ostane.

Mi hočemo, de so ustavniga Cesarja posvečeno veličanstvo in njegovi odgovorni ministri svobodni, prosti in močni.

Mi hočemo, de se ustavo dajavnimu zboru od nobene strani sila in strah ne dela.

Mi pa nočemo, de bi eno samo mesto celimu cesarstvu postave dajalo, v kterih imajo svobodni namestniki vsih avstrijanskih narodov govoriti.

Prijatli! morebiti se vam bodo, kakor se je semtertje že skušalo, po razposlanih ljudéh in spisih poslednje Dunajske prigodbe drugači pripovedovale in razlagale. Ali ne verjemíte jim nikar!

Ako se vam bo goljufno rêklo, de vam kdo hoče obljubljene pravíce in svobode zopet odvzeti in vse spet na staro kopito nazaj spraviti — za Božjo voljo, ne verjemíte tacim sleparjem. Ako se vam bo prigovarjalo, de se zdej Dunajčanje le za ohranitev dodeljenih pravíc poganjajo, in de bi jim zató pomoči pošiljati treba bilo, odgovoríte jim: „To niso tisti verli Dunajčanje, kakoršni so poprej bili; to je le ena stranka tacih, ki so Madžarsko reč zagrabili, nas Slavjane do dobriga potreti, ki nimamo enacih misel, kakor nezvesti Talijani, Madžari in tisti Nemci, ki svoje srečo le v vladíi brez Cesarja išejo. Mi verjamemo svojim poterjenim prijatlam, ki tudi svobodo ljubijo, več kakor vam; mi

se na besede Cesarja svojiga bolj zanesemo, kakor na vaše! De! mi zaupamo va-nj, v svojo dobro pravíco in v zmago svoje dobre rečí, zatorej jo na vès glas rečemo:

„Živi naš ustavni Cesar Ferdinand!
Živi prava svoboda!
Živi edina mogočna Avstrija!“

To, dragi prijatli! smo Vam namenili, v boljši razjasnjenje in zagotovljenje zadnjiga razglasa, kteriga ste s tolikim veséljem sprejeli, še povedati.

V Ljubljani 15. kozoperska 1848.

Naše barve.

Rojaki! zdaj zavriskajmo,
Zmotnjave so vse preč;
Domače se olišpajmo,
Nihče se ne prepíra več!

Preljube naše barve trí,
Najlépši nam stojé;
Brez višiga poména ní,
Kar one govoré.

Naj perva barva bela je,
Tak kakor svit srebrá,
In to je pravo znaminje
Nedolžniga sercá.

In druga modra kot nebó
Ovije nej sercé
Vsim s krepko stanovitnostjó,
Tak kot možakam gré.

Z njo se mi ne prestrašimo,
Nej treska bojni grom;
Viharjem se ne ganemo,
Ko gré za ljubi dóm.

In trétja zraven kakor krí
Rudeča barva je,
Junaški duh iz nje gorí,
Ki slavo nam daje.

Zato te naše barve trí
Naj lépši nam stojé;
Brez višiga poména ní,
Kar one govoré.

Poženěan.

Od koristnosti jesenskiga oranja.

Semtèrtje je navada, de kmetje pušajo sterniša čez zimo nepreorane ležati, in de orjejo šele prihodnjo spomlad, kader so se njive toliko osušile, de je moč orati. Tako ravnanje je škodljivo:

1) zató, kér je po tem takim setev jariga žita večidel pôzna in se ne more poprej opraviti, predin se ni zemlja, ki je čez zimo nepreorana in neprerahljana ležala, dovelj osušila;

2) pôzna setev storí požno žetev, in s to vse druge slabe nasledke;

3) de se zemlja marsiktero léto ne da, kakor gré, obdelati, posebno če deževno vreme spomlad delj časa nagaja.

Jesensko oranje pa, po kterim je zemlja čez zimo za spomladanjsko setev pripravljena, prinese veliko dobičkov:

1) Se zimska mokrôta polagama v zrahljano zemljo vtêče, de ni premokra, vender pa dovelj vlažna za spomladanjsko rast.

2) Zmerzlina zrahljá in zdrobí debele gruče, de razpadejo in zemljo rodovitno storé.

3) Zemlja se poprej osuší, torej je kmet v stanu, na osušeno in zrahljano zemljo zgodej sejati, in pridobí takó vse dobičke zgodne setve, de žito kmalo, enako in veselo kaliti začnè.

4) Na polji, ki je bilo že pred zimo obdelano, vzame plevél in mnoga škodljiva merčes lože konec; voda, ktero zemlja na se vleče, potopí ali prežene škodljivo žival, posebno kebrove červe; zmerzlina pa pokončá plevél, ki začnè v začetku zime iz noviga kaliti.

Naj tedej kmetovavci jesenskiga oranja na tistih njivah nikjer v nemar ne pusté, kjer mislijo drugo spomlad jaro žito sejati!

Kaj je z ribstvam in lovstvam?

Od več straní vprašani: ali so poprejšnje pravíce ribstva in lovstva (jage) že nehale in na kakošno vižo? odgovorimo, de je bilo to v deržavnim zboru že posvetovano, de pa Cesar v ti reči novih postav še niso na znanje dali, in de tedej stare postave še popolnama veljajo.

Iz Dunaja.

Ko so 6. dan tega mesca naš ljubeznjivi Cesar pod močno brambo zvestih vojakov, Dunaj (ali prav za prav svoj grad v Šonbrunu, pol ure zunaj Dunaja) nanaglama zapustili, so spisali naslednji mili razglas svojim ljudstvam:

Slovó presvitliga Cesarja od Dunajčanov.

Vse želje svojih ljudstev sim si dopolniti prizadeval. Kar le vladár dobriga in zaupljiviga svojim ljudstvam skazati zamore, sim z veseljem do zadnje stvarice storil, in z dano ustavo sim samosvojnost, moč in blagostanje povikšati želel. Akoravno me je sila 15. veliciga travna iz grada svojih očetov pregnala, se nisim vender nikdar naveličal, dajati in vošila spolnovati. Po nar obširniših volitnih pravicah sim deržavni zbor skupej poklical, de naj z menoj ustavo sklene. Na Dunaj sim se zopet nazaj vernil brez druziga poroštva kakor tega, ki je od pravíce in hvaležnosti pričakovati. Ali — majhna množica zmotenih ljudí podkopuje zaupanje cesarstva, razvujzdanost je dopernesla nar hujši rečí. Moj minister vojništva, kteri bi bil že zavoljo svoje visoke starosti usmiljenje zaslužil, je končal svoje življenje pod kervavimi rokami morivne derhali. — Moje zaupanje je na Boga postavljeno in na mojo pravično reč; tedej zapustim Dunaj, pomoči iskat, ktera bi rešila moje pod takim jarmam zdihajoče ljudstvo. Kdor ljubi cesarstvo, kdor ljubi svobodo, naj se vstopi okoli svojiga Cesarja!

Ferdinand s./r.

Drugi razglas presvitljiga Cesarja.

Naslednji razglas so dali Cesar iz Hercogenburga, ki kake 4 pošte nad Dunajem v spodnjim Estrajhu leží, na znanje:

Svojim ljudstvam!

Ko sim Šönbrun zapustil, sim poslal na Dunaj razglas, de bi ga eden mojih ministrov podpisal in na znanje dal, v kterim sim svoje silno zavzetje in žalovanje čez poslednje žalostne in strašne prigodbe izgovoril, kterih je le majhna, pa neprenehama nepokojna množica ljudí kriva. V ravno tem razglasu sim tudi oznanil posebni namen Svojiga popotovanja, namreč de bi za ta čas pripravno mesto našel, v kterim bi zamogel ustavno svobodo tako dokončati, de bi bila v pravo in terdno srečo vsim mojim ljudstvam, kterim se nobena pravíca, ktera je dosihmal Moje poterjenje dobila, celó nič prikrajšati ne sme. Kér zavoljo Dunajskih prekucij Moj razglas unidan morebiti ni sploh oznanjen bil, sim sklenil to Svojim deželam, posebno pa tistim krajem v tolažbo na znanje dati, kjer zdej popotovam.

Hercogenburg 8. kozoperska 1848.

Ferdinand s./r.

Misli zastran bíre,
ki se navadno odrajtuje kaplanam in šolnikam pri starih farah.

Iz starih fará so druge manjši fare in podfare odcepljene, ktere so njega dni od velike ali stare fare v duhovskih potrebah preskerbovane bile. Ljudjé podfar in tudi nekterih novih far, ki so želeli svoje duhovne imeti, so, de jim je njih želja in prošnja v ti reči spolnjena bila, obljubili, de ne bodo navadne bére, kakor so jo odrajtovali, dokler še niso bliže duhovna imeli, duhovšini in šolnikam pri starih farah, kar nič kratili.

Po takim potu ustavljenih far in podfar so nekteri duhovni dosihmal dobivali celo plačilo iz duhovne denarnice, nekteri pa le nekoliko, kar ni občina (soseska ali srenja) zmogla; pa tudi posebni dobrotniki so z razno pomočjó srenjo podpirali, de je ona svojiga duhovna dobila.

Radovaje se nad dobroto, de so imeli svoje duhovne, so ljudjé od perviga radi, sčasama pa memraje, dolžno béro duhovšini in šolniku odrajtovali, posebno, od kar so jih brezvestni podpihovavci naravnost in tudi zvijačno motiti jeli, de oni dajejo béro takim, od kterih nič koristi nimajo. Ali res nove fare in podfare, ki so od stare odcepljene, in se krog nje kakor hčere krog matere znajdejo, od nje nobene koristi nimajo?

1) Na podfarah je le en duhoven. Kam torej, če posebne okoljstave ne ovirajo, varhi in tudi drugi ob nedeljah in praznikih k božji službi zahajajo, kakor k stari fari? In to je prav in naravno; saj bi ne bilo pristojno, ako bi hči svoje mile matere večkrat ne obiskala. Ako na podfari dušni pastir zbolí, ali ga kaka nezgoda zadene, de ni zmožen sebi izročene čede vladati, kje bo takrat podfara pomoči iskala? Ali ne, kjer je več duhovnov pri materi, pri stari fari? Pobožne duše podfar in novih far, kjer je le en sam dušni pastir, tudi želé, de bi o prazniku cerkveniga priporočnika služba božja bolj praznično se obhajala, in de bi tudi varhi ob tistim prazniku domače božje službe deležni bili, kar se spet s pomočjó stare fare naj spodobniši zgoditi zamore.

Tudi podfare in nove fare imajo eno ali več podružnih cerkvá, kamor pa duhoven, kér je sam, ne more iti službe božje obhajat, kér je dolžan v domači cerkvi, kjer se sveti zakramenti shranujejo, ob nedeljah in praznikih za svoje farmane daritev nove zaveze opravljati; za to je, de se pravičnim željem pobožne soseske pri podružnicah zadosti, v 20. §. reda očitne božje službe Ljubljanske škofije kaplanam starih far dovoljeno, kader se žegnanje pri podružni cerkvi obhaja, kamor tudi šolnik navadno zavoljo petja gré, praznično božjo službo opravljati.

Vém, de kaki širokoustnik poreče: „Saj mi pot in trud plačamo? — Koliko pa? Šolniku 15 — 30 krajc., in kaplanu malokje 2 gold.; pa on tudi večkrat gré, ko se mu le 24 krajc. za pot in trud plača, in on mora iti čez dve uri delječ, naj bo vreme kokoršno koli hoče. Je le to plačilo, s kterim se bahati sme? Zavoljo spoštovanja vredne vezi, ktera se med staro faro, kakor materjo in njenimi hčerami znajde, se lože tak trud prevzame, kakor pa zavoljo imenovaniga plačila.

Kér je temu tako, željno vprašam: Kdo se bo še prederznil, ako je zdraviga uma in ni omrežen od ostudne sebičnosti, terditi, de nove fare in podfare od starih fará nič koristi nimajo?

(Konec sledí.)

Slovstvo.

Kratka slovenska slovnica za pervénce. Na svitlo dal Dr. J. Muršec učitelj veroznanstva pri st. st. meščanski šoli v Gradci 1847.

(Dalje.)

Hči in hčer Krajnc dobro ločí, kér pervo je imenovavnik (nom.), drugo kazavnik (accus.), kakor tudi mati in mater.

15. §. Kakor poprejšnje, tako je tudi prilog dobro in lično obravnan. — Kar tiče: iga-ega, imu-emu im-em ima vsako svoje vzroke. Nam se bolj lično in bolj pripravno zdí: -iga -imu, -im, nekaj za tó, ker veči del Slovencov tako piše, in so tudi od nekdej pisali, tudi ni vzroka, ne sile novinariti v ti reči; — še bolj pa za tó, ker -ega, -emu, -em ima v teh okolišinah — kakor se nam zdí nekej — neukretniga in težkiga v sebi, kar se zlasti zraven spreminljivih soglasnikov razodeva in pri *j*, postavim: svojega, druzega, velicega, tacemu, globocemu i. t. d. Čerka *j* že po svoji lastnosti hoče *i* zraven sebe imeti, ker ste si z *i* bliže v rodu, kakor z *e*; torej je postavimo, neprijetno slišati: zajec, ujec, ptujec i. t. d. namesto: zajic, ujic, ptujic.

Ne tajimo pa tudi, de to je velikrat bolj všeč, česar je človek bolj vajen; kdor je pametin, se nad tim ne spodtikuje, naj bo takó, ali takó pisano, de je le slovniško ali gramatikalno.

(Dalje sledí.)

Povedanje od slovenskiga jezika. *)

Spisal V. Vodnik.

Stare reči so tudi nove tistim, kterim so neznane. Zatorej bodem popisoval, od kod krajnski jezik in zarod pride, in se je od nekidajnih časov začel:

Krajnci so odraslik velikiga slovenskiga naroda, kteri zdej prebiva od Teržaškiga noter do zmerzliga morja v Moškovii skoz 400 mil široko, in od Pemskiga noter do dežele Kamšatka na konec Moškovitarskiga cesarstva še čez tavžent mil na dolgost. Skorej vse ljudstva v tem prostori so Slovenci, to je, Krajnci, Slovenci, Hrovatje, Dalmatini, Boznjaki, Slavonci, Slovaki, sèmtertje po Turškim in Ogerskim; ti so ta kraj Donave. Na unim kraji Donave pak so Pemci, Moravci, Polci, Pomurlani, Lužici, Vandali, Vendi, Litavci. Letí in neizmerjena prostranost Moškovitarskih prebivavcov po Moškovii, Severii in na meji Tartarije. To vsi imajo sploh imé, de so Slovenci, in imajo jezik od ene same matere, namreč, slovenski jezik.

Od kod te ljudstva pridejo, kaj so nekidaj bile, nimajo zadosti starih popisavcov. Nar bolj jih jezik razodeva, kaj in od kod so oni.

Slovenski jezik je v pervih ali koreninskih besedah nekaj podoben Armenskimu in Perskimu. Še bolj so si med seboj podobni gregski, latinski, nemški in slovenski. To pokaže, de so ti rodovi nekidaj v nar pervih časih skup rojeni notri v sredi Azije. Počasi so Gregi, Latini, Nemci in Slovenci se ven iz Azije v Evropo širali, in Armence in Perse v Azii popustili. Mati jih je odstavila, oni so iz zibeli ustali in govoriti začeli.

(Dalje sledí.)

Slovanska Lipa v Pragi

je družba domorodcov, napravljena v zbujenje in oživljenje vsiga, kar slovansko reč in njenè potrebe vtiče, to je, kar tiče na blagor duhovni in telesni slovanskih narodov živečih v cesarstvu avstrijanskim. Ta namen doséči izdaja slovanska lipa, ktere presednik je slavni J. P. Šafarik, tudi češki politiško literarni in kupčijski list pod nadslovam „slovanska lipa“, od ktere

*) Pod tem nadpisam je rajnki Vodnik v Ljubljanskih slovenskih Novícah v létu 1797 od slovenskiga jezika marsikaj spisal, kar mnogim bravcam še morebiti ni znano, kér stare Ljubljanske Novíce le malokdo ima. Kér dan današnji take spiske vsak Slovenec rad bere, bomo podali (z nekterimi popravki) ta sostavek svojim bravcam. De bi ga pač tudi nemškutarčki brali! Vredništvo.

so dosihmal 3 listi na svitlo prišli. Vsaki teden prideta dva lista na svitlo; za ene kvatre po pošti se plača 1 gold. in 18 krajc. Vrednika sta Dr. Podlipski in Slavomil Vavra. — Tudi mi Slovenci smo naprošeni, pošiljati dopise iz naših krajev v imenovani časopis, kteri za pôlo (Bogen) izvirnih (Original) sostavkov 16 gold. — za prevode ali prestavke pa 8 gold. plačuje. Vredništvo želí na Slovenskim stanovitne dopisnike imeti, ki mu vsak teden kak dopis pošljejo; torej naj se mu tisti možjé oglasijo, ki hočejo za slovansko lípo pisati, in mu ob enim tudi povédo, v kterih rečéh mu mislijo dopisovati.

Zmes.

(Kdo je srečniši, gospod ali kmet?) Néki poslanec, ki je prišel iz Dunaja, je mende svojim tovaršem kmetam takóle pripovedoval: Cesar samí so peršli v zbor, in so gospode prašali: „No! kdo je srečniši, gospodje ali kmetje?“ Gospodje so odgovorili, de so kmetje srečniši. Na to so Cesar rekli: „De bote tudi vi té sreče deležni, bote pa tudi vi kmetje: odsihmal ne bo nobeniga razločka med gospodi in kmeti.“

(Kaj je „Živio!“?) „Živio!“ je želévnik ali modus optativus, kakor de bi po našim rekel: „naj živi!“ to je, naj se mu na duši in na telesu prav dobro godí. Po obrazu pa je „živio!“ pretekli djavni priložaj (participium praeteriti activi), kakor po našim: „živel“; torej pravijo Hervatje graničarji: on je živio, mi pa: on je živel. Kedar pa „živio“ kličejo, si spredej še mislijo besedci: „da bi“, namreč: „da bi živio“; to je: „naj bi živel“, ali „naj živi.“ — Slovenci, ko komú dobro vošijo, pravijo: „Bog te živi! Bog ga živi!“ bolj kratko in pripravno klicati je: *„Živa ga!“* namreč: živi ga Bog! ali pa samó: *„Živi“!“* — Še nar lepši je pa: *„Slava!“* kakor so že angeljci péli, ko je bil Zveličar svetá rojen. Beseda slava ima v sebi pomen častí in hvale. Čehi kličejo „slava!“ (namreč: slava mu!) ko hočejo koga poslaviti, to je, počastiti, in pohvaliti. — Forma ali oblika „živio“ pa ni slovenska v unim pomenu; slovenski „živio“ to je „živijo“, je tretja množna oséba, kar se po nemškim pravi: sie leben (od živéti), ali pa: sie nähren (od živiti). J.

(Kdo je „hudi kljukec“ bil?) Kljukec po českim je prekanjen človek (Schelm), tudi pri Slovencih je mogla ta beséda kej taciga poméniti. Pripovedujejo od „hudiga kljukca“, de je od vode peršel, se je na svoj klobuček usédel, pa se po vodi peljal. Kdor vé več od njega, naj pa pové, ako mu je drago! Toliko je gotovo, de kljukcov je veliko; kedar namreč človek kako hudobijo storí, se v kljukca sklúči; njegovo serce je polno bodečih kljúk, torej tak nesrečin povsodi kljuke trósi, in bôde, kodar hódi. J.

(Poštenimu umétniku čast, sleparju pa sklésk na herbet!) Svojo žepno uro sim večkrat v Ljubljano dal popravljat, pa ni bila nikoli nič popravljena; sim že mislil, de ura ni za nič, pa le tisti ni bil za nič, komur sim jo dajál. Poslednjič se naključi, de jo še dacarju iz Polhoviga Gradca izročim. In ta mož mi jo je tako lepó vravnal, de vém, de je ura dobra, pa dácar še bolj pošten delavec. Tak mož je vréden, de ga ljudjé spoznajo, in zaupanje do njega imajo. J.

(Ozdravljenje z astromontano (kačja smert). V Horjulu je bila zgodej spomladi krava v gobec pičena, ktera se je s pomočjo astramontane v kratkim bila ozdravila. J.

(Slovesna veselica v Pragi) je bila 3. dan tega mesca praznovana, ko so gosp. Drja. Wanka mestniga poglavarja postavili. Českí mestniki praznujejo zdej po 250 létih nar lepši slovesnost, ktera je bila vsa v krepkim českim jeziku praznovana! Tako piše nemški Pražki časopis „Habt Acht!“ Časopis (Slavische Centralblätter) še pristavi, de so pod oknjam doht. Wanka vesele slovanske pesmi peli, med kterimi je posebno Hej slovani! živó donéla.

Novičar.

Vse očí so zdej na Dunaj obernjene, kaj de se bo tam zgodilo. Cesar so šli preč in se bojo, kakor se sliši, v Holomovc podali. Vsi ministri, razun eniga, so službo zapustili. En kos deržavniga zbora je ž njim vladarstvo prevzel; veliko poslancov je Dunaj zapustilo. Tudi naš Dr. Kavčič je šel iz Dunaja v Gradec, in je práv storil, zakaj kjer strahovavstvo (Terrorismus) ljudí v govorjenji plaši, je šla svoboda rakam žvižgat. Gosp. Ambrož je na Dunaji, in je v zadnjim zboru rekel, de tudi na Krajnsko so se krive govoríce zastran Dunajskih prigodb razširile. Mi, dragi gosp. Ambrož, vse natanjko vémo, in se v ti reči celò nič ne motimo. Mesca veliciga travna smo se krepko potegnili za Dunajčane; zdej pa se od njih ločimo, kér so poslednje prigodbe tudi zoper našo svobodo bile. Deržavni zbor, ki je zdej tako očitno enostransko na Madjarsko stran nagnjen in ki je clo zahvalno pismo od Madjarske stranke, polno sovražtva zoper Hrovate, sprejel, ne more pri nas veliko zaupanja imeti. Mi sodimo po delih. Čemu so Madžari sedajnimu deržavnimu zboru takó hvaležni? Odgovoríte resnično! Mi s tacimi ljudmi, ki so zaporedama dva možá v službi Cesarjevi po tolovajsko umorili in svobodo druzih narodov z nogami teptajo, ne moremo edinih misel biti. — Bog daj, de bi se vsi poslanci zopet skupej brali in de bi se vsacimu narodu pravíca zgodíla v pridobitvi ustavne svobode, ktere nam Cesar gotovo nikdar ne bojo prikrajšali, in ktere nam vaša „kamaríla“ tudi ne bo mogla vzeti. Kdo zamore dozdej Jelačiču le en madež očitati? — Krog in krog Dunajskiga mesta je sila velika armada, ne samo Jelačičeva, ampak tudi več druzih. Sliši se, de ste se narodni straži dveh premestij (Leopoldstadt in Landstrass) z Jelačičem zedinile. V mestu pa ima vsak, kdor le zamore orožje, in pravijo de je okoli 80,000 mestnikov z orožjem previdenih. Vse je na nogah; kupčija in zaslužek pa pri tléh. Tako si stojijo Dunajčanje in cesarska armada zunaj Dunaja že več dni nasproti. Nihče ne vé, kaj bo iz tega! Od Madžarske armade ni še nič slišati. — Bog daj, de bi se kri ne prelivala! Českí poslanci so poklicali na 20. tega mesca vse poslance, ki so Dunaj zapustili, v Bèrno, de bi se posvetovali, kaj de je dalje storiti. — Dve kompanii našiga regimenta, ki ste nanaglama nedeljo teden iz Ljubljane odrinile, ste v pondeljk iz Čakaturna spet nazaj prišle, kjer je okoli 20,000 cesarskih vojakov postavljenih.

Opomba zastran novih mesičnih imén.

Sečen ima imé od sekniti, kar hoče toliko rêči kakor osušiti (sicare). Od tod ima tud imé osek, osečje, to je osušen kraj. Poženěan.

Na razglas
častitiga gosp. L. Pintarja

odgovorí slovensko družtvo, de se dragovoljno ponudbe poprime, in brez vsiga pomislika k omenjeni pogodbi zastran pristopšine privolji.

Odbor slovenskiga družtva.

Današnjimu listu je perdjan 18. dokladni list.

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*